UCHWAŁA NR XXII/209/26
RADY POWIATU WROCŁAWSKIEGO

z dnia 28 października 2026 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025 za rok 2024 i 2025

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2025r. poz. 1684 z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.) Rada Powiatu Wrocławskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025 za rok 2024 i 2025 stanowiące załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Wrocławskiego

Andrzej Jamrozik

Załącznik
do Uchwały Nr XXII/209/26
Rady Powiatu Wrocławskiego
z dnia 28 października 2026 r.

Sprawozdanie z realizacji

„Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022 – 2025”

za rok 2024 i 2025

Opracowanie: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Starostwo Powiatowe we Wrocławiu

Wrocław, październik 2026 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp 3

II. Rejestr zabytków nieruchomych i ewidencja zabytków 3

1. **Ewidencja zabytków oraz program opieki nad zabytkami w Gminach na terenie Powiatu Wrocławskiego** 4

III. Realizacja Priorytetu I - Stworzenie warunków dla efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami Powiatu Wrocławskiego 5

1. **Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania** 5
2. **Realizowanie zadań kompetencyjnych powiatu dotyczących opieki nad zabytkami jako potwierdzenie uznania znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju powiatu** 7
3. **Współpraca z właścicielami zabytków położonych na terenie powiatu w celu poprawy stanu zachowania zabytków** 9
4. **Zwiększenie zdolności powiatu do efektywnej ochrony zabytków i opieki nad zabytkami** 17

IV. Realizacja priorytetu II - Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym Powiatu Wrocławskiego 17

1. **Popularyzacja dziedzictwa kulturowego** 17
2. **Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym powiatu** 18
3. **Wpieranie rozwoju turystyki** 21
4. **Wykorzystanie nowoczesnych technologii do popularyzacji i promocji wiedzy o dziedzictwie kulturowym** 24

V. Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz opieki i ochrony zabytków 25

VI. PODSUMOWANIE 28

I. Wstęp

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025, zwany dalej Programem, został przyjęty uchwałą Nr XXV/292/22 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 14 czerwca 2022 r. *w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025* (Dolno. z 2022 r. poz. 3271).

Celem Programu jest ukierunkowanie działań w zakresie szeroko pojętej ochrony dziedzictwa kulturowego, a w szczególności zabytków nieruchomych i ruchomych, jako elementów o kluczowym znaczeniu dla popularyzacji historii i kultury regionu, podejmowanie działań w obszarze przemiany świadomości społeczeństwa w kwestii ochrony zabytków i nadania dziedzictwu kulturowemu istotnej funkcji w życiu zbiorowym poprzez promocję folkloru, sztuki ludowej, rzemiosła artystycznego, rozwoju inicjatyw lokalnych w dziedzinie ochrony materialnego, jak i niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Nakreślona polityka Powiatu w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami nie ingeruje w kompetencje gmin oraz właścicieli zabytków. Jest wyrazem realizacji zadań względem dziedzictwa kulturowego określonych ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.), która w art. 4 ust. 1 pkt 7 wskazuje powiat jako jednostkę wykonującą określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m.in. kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W Programie zostały określone priorytety, w ramach których wytyczono kierunki działań, a na ich podstawie zadania do realizacji przez Powiat Wrocławski w latach 2022 - 2025:

1) Priorytet I: Stworzenie warunków dla efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami Powiatu Wrocławskiego;
2) Priorytet II: Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym Powiatu Wrocławskiego.

Na podstawie art. 87 ust 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.) – dalej jako Ustawa, Zarząd Powiatu Wrocławskiego ma obowiązek sporządzenia co 2 lata oraz przedstawienia Radzie Powiatu Wrocławskiego, sprawozdania z realizacji Programu.

Niniejsze sprawozdanie sporządzono w oparciu o przepisy Ustawy oraz na podstawie danych przekazanych przez Wydziały Starostwa Powiatowego we Wrocławiu oraz jednostki organizacyjne Powiatu, w których zarządzie znajdują się zabytki nieruchome, lub które w swojej bieżącej działalności prowadzą działania informacyjne, popularyzujące lub edukacyjne w tematyce związanej z opieką nad zabytkami. Na potrzeby sprawozdania pozyskano również aktualne dane z Gmin na terenie Powiatu odnośnie gminnych programów opieki nad zabytkami.

II. Rejestr zabytków nieruchomych i ewidencja zabytków

Na terenie Powiatu Wrocławskiego znajdują się obiekty zabytkowe (zabytki nieruchome) objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków nieruchomych prowadzonego przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz obiekty (zabytki nieruchome oraz archeologiczne) włączone do gminnych ewidencji zabytków.

Rejestr zabytków jest formą ochrony zabytków nieruchomych i wymaga wydania stosownej decyzji. Natomiast w ewidencji zabytków mogą znajdować się zarówno zabytki wpisane do rejestru zabytków, jak i pozostałe zabytki.

W okresie sprawozdawczym decyzją Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do Rejestru zabytków na terenie Powiatu Wrocławskiego włączono następujący obiekt:

- Punkt Oporu Piechoty nr 21, położony w Iwinach, gm. Siechnice, na działce nr 257/5, AM-1, tj. zespół fortyfikacji składający się z dwóch schronów, wartowni, infrastruktury technicznej wewnątrz, umocnień ziemnych oraz zieleni komponowanej będącej nasadzeniami maskującymi, w granicach działki nr 257/5, AM-1.

W okresie sprawozdawczym decyzją Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wykreślono obiekt nieruchomy z wykazu zabytków na terenie Powiatu Wrocławskiego:

- budynek mieszkalno-gospodarczy przy ul. Jagiellońskiej 3 w Sulistrowicach, dz. nr 380 AM-1, obr. Sulistrowice, gm. Sobótka.

1. Ewidencja zabytków oraz program opieki nad zabytkami w Gminach na terenie Powiatu Wrocławskiego

Gmina	Gminna Ewidencja Zabytków	Gminny Program Opieki nad Zabytkami
Czernica	Opracowana: Zarządzenie Nr 0050.8.2021 z 18.01.2021 r.	Opracowany na lata 2021-2024 Opracowany na lata 2025-2028
Długołęka	Opracowana: Zarządzenie Nr 358/2015 z 18.11.2015 r.	Opracowany na lata 2020-2023 Opracowany na lata 2026-2029
Jordanów Śląski	Opracowana: Zarządzenie Nr 73/2023 z 28.12.2023 r. , w trakcie uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków	W trakcie opracowania
Kąty Wrocławskie	Opracowana: Zarządzenie Nr 1628/2023 z 11.12.2023 r.	Opracowany na lata 2023-2026
Kobierzyce	Opracowana: Zarządzenie Nr RINiŚ.0050.1.31.2023 z 08.02.2023 r.	Opracowany na lata 2024-2027
Mietków	Opracowana: Zarządzenie Nr 19/2015 z 21.12.2015 r.	Opracowany na lata 2025-2029
Siechnice	Opracowana: Zarządzenie Nr 3/2025 z 08.01.2025 r., zmieniona zarządzeniem Nr 16/2025 z dnia 28.01.2025 r.	Opracowany na lata 2025-2028
Sobótka	Opracowana: Zarządzenie Nr 141/2015 z 30.12.2015 r.	Brak
Żórawina	Brak	Brak

III. Realizacja Priorytetu I - Stworzenie warunków dla efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami Powiatu Wrocławskiego

1. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania

1) Realizacja zadań własnych powiatu w kwestii rewaloryzacji i utrzymania obiektów zabytkowych nieruchomych, do których powiat ma tytuł prawny; zabezpieczenia i utrzymania ich otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z tych obiektów w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości.

Obiekt zabytkowy	Zrealizowane remonty i inwestycje obiektów zabytkowych powiatu	Finansowanie
Gmina Kąty Wrocławskie		
Pawilony, budynek Powiatowe Centrum Usług Społecznych im. Św. Jana Pawła II ul. 1 Maja 43, 55-080 Kąty Wrocławskie	„Renowacja zabytkowego budynku nr 2 w PCUS im. Św. Jana Pawła II w Kątach Wrocławskich – etap 1” – opracowano dokumentację projektową (projekt budowlany, wykonawczy, inwentaryzację oraz koncepcję programowo-przestrzenną) wraz z decyzją pozwolenia na budowę	Wartość: 488.310,00 zł Źródła finansowania: - środki własne Powiatu Wr. właściciela obiektu, środki zewnętrzne Rządowy Program Odbudowy Zabytków (98%): 478.543,80 zł Wkład własny (2%): 9.766,20 zł
Gmina Kobierzyce		
Pałac Powiatowy Zespół Szkół Nr 1, Krzyżowice ul. Główna 2, 55-040 Kobierzyce	Prace w pałacu i otoczeniu pałacu: - wymiana konstrukcji dachu wraz z poszyciem na pierwszym budynku obora-mieszalnia pasz - przebudowa wewnętrznych linii elektrycznych zasilających budynki PZS Nr 1 w Krzyżowicach - I etap „Rewitalizacja układu komunikacyjnego i zagospodarowania terenu zespołu pałacowo-parkowego Powiatowego Zespołu Szkół Nr 1 w Krzyżowicach”	Wartość: 469.845,01 zł 148.864,58 zł 1.334.324,00 zł Źródła finansowania: - środki własne Powiatu Wr. właściciela obiektu

Gmina Sobótka		
Były Dom Zakonny św. Ignacego - obecnie Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy ul. Słoneczna 31, 55-50 Sobótka	- modernizacja kotłowni opalanej olejem opałowym na kotłownię gazowo-kondensacyjną - prace w trakcie - remont pracowni biologicznej, węzła sanitarnego, sali gimnastycznej, klatek schodowych - wymiana orynnowania dachu oraz okien na sali gimnastycznej - bieżące prace remontowe w budynku (piwnice, remont magazynu na owoce i warzywa, remont węzła sanitarnego dla konserwatora)	Wartość: 567.740,60 zł Źródła finansowania: Środki własne Powiatu Wrocławskiego
Budynek usługowy ul. Św. Jakuba 3, 55-050 Sobótka Ośrodek Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego Borzygniew, ul. Sportowa 4 55-081 Mietków	- bieżące utrzymanie sprawności technicznej i funkcjonalności obiektu z pełnym poszanowaniem jego specyfiki architektonicznej - okresowe przeglądy techniczne oraz instalacyjne (3) - bieżące usuwanie pojawiających się usterek eksploatacyjnych, zapobiegających degradacji substancji zabytkowej (10) - systematyczne koszenie i pielęgnacja terenów zielonych wokół budynku. Obiekt zachował swoją funkcję użytkową – powierzchnie biurowe były stale wynajmowane podmiotom zewnętrznym, co zapewniło efektywne wykorzystanie mienia publicznego - powierzchnia pielęgnowanych i koszonych terenów zielonych: ok. 0.1541 ha	Źródła finansowania: środki własne Powiatu Wr. właściciela obiektu, dochody własne OSWiR PW
Budynek Powiatowego Zespołu Szkół Nr 3 ul. Św. Jakuba 20, 55-050 Sobótka	W latach 2024–2025 nie prowadzono działań związanych z ochroną zabytków będących własnością Powiatu Wrocławskiego w zakresie budynku Powiatowego Zespołu Szkół nr 3 w Sobótce. W przedmiotowym okresie nie wykonywano remontów ani prac konserwatorskich dotyczących obiektu.	

2) Bieżące użytkowanie i utrzymanie funkcjonalności obiektów stanowiących mienie powiatu, z poszanowaniem ich specyfiki zabytkowej.

Prace remontowe, modernizacyjne i inwestycyjne prowadzone w obiektach zabytkowych Powiatu mają na celu zapewnienie bezpiecznego użytkowania i utrzymania funkcjonalności obiektów, jak również podniesienie standardów użytkowania z poszanowaniem dla walorów zabytkowych obiektów. Ponadto prowadzone są bieżące kontrole stanu technicznego obiektów. Należą do nich m.in. przeglądy roczne czy pięcioletnie.

Prowadzono bieżące prace pielęgnacyjne, w tym na terenie Powiatowego Zespołu Szkół Nr 1 w Krzyżowicach w zespole zieleni zabytkowej na istniejącym drzewostanie, nasadzeń zieleni niskiej, w tym trawników. Dbano o zachowanie harmonijnej, niepodlegającej gwałtownym zmianom przestrzeni zespołu pałacowo - parkowego, stanowiącej cenną pamiątkę przeszłości. Walory zabytku są wykorzystywane w budowaniu świadomości uczniów o zabytkach. Natomiast w budynku obecnego Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego również prowadzono bieżące prace techniczne oraz porządkowe, zapewniono odpowiednie warunki użytkowania obiektów oraz uzgadniano prace remontowe i modernizacyjne z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

3) Podejmowanie starań o pozyskanie środków zewnętrznych na poprawę stanu zachowania zabytków będących własnością powiatu.

W wyniku podejmowanych starań o pozyskanie środków zewnętrznych na poprawę stanu zachowania zabytków będących własnością powiatu, podpisano umowę i otrzymano dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ) na zadanie

pn. Renowacja zabytkowego budynku nr 2 w PCUS im. Św. Jana Pawła II w Kątach Wrocławskich – etap 1”. W ramach zaplanowanych działań opracowano dokumentację projektową (projekt budowlany, wykonawczy, inwentaryzację oraz koncepcję programowo-przestrzenną) oraz uzyskano decyzję pozwolenia na budowę.

2. Realizowanie zadań kompetencyjnych powiatu dotyczących opieki nad zabytkami jako potwierdzenie uznania znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju powiatu

1) Przyjęcie przez Radę Powiatu Wrocławskiego Programu Ochrony Zabytków i okresowe monitorowanie jego realizacji.

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025 został przyjęty uchwałą Nr XXV/292/22 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 14 czerwca 2022 r. *w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025*.

Niniejsze sprawozdanie stanowi narzędzie monitoringu realizacji Programu i sporządzone zostało z uwzględnieniem wymogów art. 87 ust. 5 Ustawy.

Sprawozdanie z ww. Programu za rok 2022 i 2023 zostało przyjęte przez Radę Powiatu Wrocławskiego uchwałą Nr IV/42/24 z dnia 12.09.2024 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025 za rok 2022 i 2023.

2) Podjęcie uchwały Rady Powiatu Wrocławskiego w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

W dniu 12 stycznia 2022 r. weszła w życie Uchwała Nr XXII/257/21 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. ***w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowalne przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków*** (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2021 r. poz. 6260 z późn. zm.), co umożliwiło udzielanie od roku 2022 dotacji podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego.

Od momentu wejścia w życie uchwały na bieżąco analizowane są doświadczenia związane z jej stosowaniem, a wynikające z nich wnioski stanowią podstawę do wprowadzania zmian służących doskonaleniu przyjętych rozwiązań i umożliwieniu jak najlepszego wykorzystania możliwości uzyskania dotacji.

Zmiany wprowadzone w okresie sprawozdawczym, tj. w 2025 r. umożliwiają objęcie dotacją szerszy zakres prac przy zabytkach z terenu powiatu wrocławskiego. Podniesiono udział dotacji w wysokości nakładów koniecznych wynikających z kosztorysu do 50%. Wykreślono zapis warunkujący, że w danym roku dotacją mogą zostać objęte maksymalnie dwa zadania realizowane w tej samej gminie na terenie powiatu wrocławskiego. Ponadto w związku z zaleceniami po przeprowadzonym w Starostwie Powiatowym we Wrocławiu audycie z zakresu RODO zaktualizowano treść oświadczeń i klauzuli informacyjnej znajdującej się na wniosku o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane. Pozostałe zasady udzielania dotacji pozostały bez zmian.

Dodatkowo zgodnie z przyjętą w 2023 r. uchwałą Nr XXXIV/401/23 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ), podejmowane były starania o pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania prac w zakresie ochrony zabytków.

3) Coroczne zabezpieczanie w budżecie powiatu środków finansowych na ochronę i opiekę nad zabytkami, w tym na zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.

W budżecie Powiatu Wrocławskiego w latach 2024 i 2025 były zaplanowane środki finansowe na realizację szeregu zadań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami w tym m.in. na:

- udzielanie dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,
- zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz promowanie walorów turystycznych i zabytków Powiatu Wrocławskiego m.in. poprzez udzielanie dotacji na zadania publiczne realizowane w oparciu o Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.),
- utrzymanie zabytkowych obiektów nieruchomych powiatu zarówno edukacyjnych, jak i pieczy zastępczej (remonty i inwestycje).

W roku 2025 zabezpieczono również środki finansowe na realizację powyższych zadań, które zostaną zrealizowane w roku 2026.

4) Wyrażanie opinii do ustalanych przez poszczególne gminy planów zagospodarowania przestrzennego.

Gminy przekazują plany zagospodarowania przestrzennego, które następnie są uzgadniane w zakresie dróg, opiniowane w zakresie osuwisk, bądź stanowią podstawę do składania wniosków przez Powiat jako właściciela, zarządcę nieruchomości.

W okresie sprawozdawczym nie wyrażano opinii związanych z ochroną i opieką nad zabytkami.

5) Ustanawianie na wniosek Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków społecznych opiekunów zabytków.

Społecznego opiekuna zabytków ustanawia starosta właściwy dla miejsca zamieszkania (siedziby) kandydata na społecznego opiekuna zabytków na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków. Mimo prowadzonej akcji promocyjnej w 2024 r., w okresie sprawozdawczym do Starosty Powiatu Wrocławskiego nie wpłynął wniosek o ustanowienie tej społecznej funkcji.

6) Prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków.

W dniu 18 marca 2022 r. na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce OCHRONA ZABYTKÓW utworzono Listę społecznych opiekunów zabytków. W okresie sprawozdawczym nie ustanowiono społecznego opiekuna z uwagi na brak wniosków.

7) Współpraca z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W latach 2024–2025 współpraca obejmowała:

- występowanie do dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z prośbą o opinie i uzgodnienia dotyczące planowanych prac remontowych na terenie kompleksu parkowo-pałacowego w Krzyżowicach, również w zakresie prac pielęgnacyjnych na istniejącym drzewostanie oraz dotyczące prac remontowych i modernizacyjnych na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Sobótce;
- wydanie przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzji dotyczącej:
  - włączenia do Rejestru zabytków na terenie Powiatu Wrocławskiego następującego obiektu: Punkt Oporu Piechoty nr 21, położony w Iwinach, gm. Siechnice, na działce nr 257/5, AM-1, tj. zespół fortyfikacji składający się z dwóch schronów, wartowni, infrastruktury technicznej wewnątrz, umocnień ziemnych oraz zieleni komponowanej będącej nasadzeniami maskującymi, w granicach działki nr 257/5, AM-1,
  - wykreślenia obiektu nieruchomego z wykazu zabytków na terenie Powiatu Wrocławskiego: budynku mieszkalno-gospodarczy przy ul. Jagiellońskiej 3 w Sulistrowicach, dz. nr 380 AM-1, obr. Sulistrowice, gm. Sobótka;
- wydanie przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków opinii i decyzji w zakresie ochrony zabytków, dotyczących przygotowania i realizacji inwestycji drogowych na drogach Powiatu Wrocławskiego, jeśli obejmują one teren objęty nadzorem właściwego konserwatora zabytków. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydaje również opinie i akceptuje uzgodnienia dotyczące planowanych prac remontowych;
- wzajemnego informowania o udzielonych dotacjach.

3. Współpraca z właścicielami zabytków położonych na terenie powiatu w celu poprawy stanu zachowania zabytków

1) Wspieranie i uzupełnianie działań właścicieli zabytków położonych na terenie powiatu poprzez udzielanie na wniosek zainteresowanych podmiotów dotacji celowych na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Na realizację ww. zadań w roku 2024 Powiat przeznaczył środki w wysokości **60.368,00 zł**, a w roku 2025 – **100.000,00 zł**.

W 2024 r. w naborze wniosków o udzielenie dotacji, wpłynęły **4** wnioski, z których **1** nie spełnił wymogów formalnych i pozostał bez rozpoznania. Pozytywnie oceniono i zaopiniowano **3** wnioski. Dotacja została przyznana **3** podmiotom na łączną kwotę **60.368,00 zł**. Ostatecznie umowy o udzielenie dotacji zostały podpisane z **2** podmiotami na łączną kwotę **50.368,00 zł**. Różnica pomiędzy liczbą i wartością dotacji przyznanych i udzielonych wynikała z braku

możliwości formalnych dofinansowania zadań wynikłych po stronie Beneficjentów na etapie zawierania umów o dotacje.

W roku 2025 w naborze wniosków wpłynęły **3** wnioski. Dotacja została przyznana **2** podmiotom na łączną kwotę **100.000,00 zł** i z podmiotami tymi zawarto stosowne umowy.

Jeden z wnioskodawców nie mógł otrzymać dotacji, przede wszystkim ze względu na ograniczenie wynikające wówczas z uchwały Nr XXII/257/21 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. *w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowalne przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków* warunkujące, że w danym roku dotacją mogą zostać objęte maksymalnie dwa zadania realizowane w tej samej gminie na terenie powiatu wrocławskiego. Zapis ten został zmieniony uchwałą zmieniającą w 2025 r.

Poniżej wykaz udzielonych dotacji:

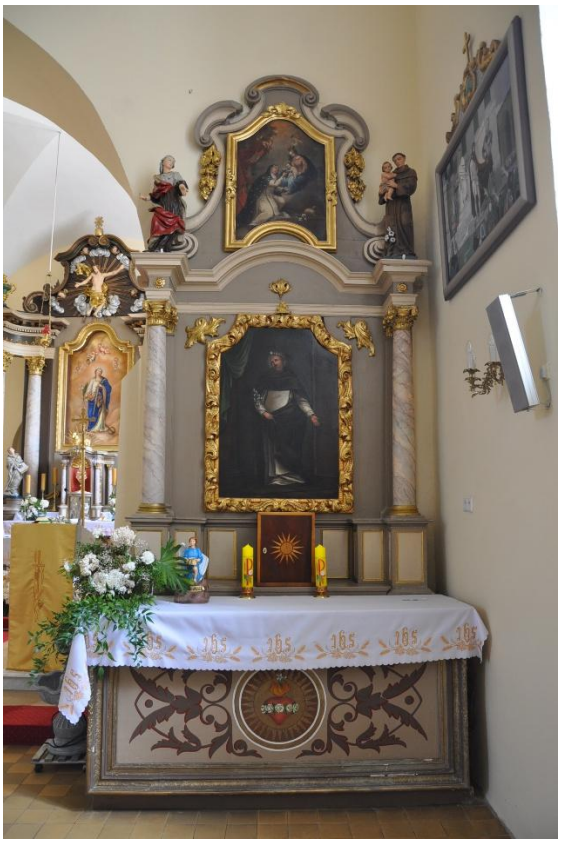
**DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU POWIATU WROCŁAWSKIEGO
na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane
przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków
udzielone w latach 2024 - 2025**

L.p.	Podmiot otrzymujący dotację	Nazwa zabytku	Nazwa zadania objętego dotacją	Przyznana dotacja (w zł)
2025				
1	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa w Jaszkotlu	Zabytkowe elementy wystroju i wyposażenia kościoła parafialnego pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa w miejscowości Jaszkotle, gm. Kąty Wrocławskie	Konserwacja estetyczna ołtarza głównego z 1700r. z obrazem Wniebowstąpienia Pana Jezusa	50.000,00
2	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich	Zespół ław kościelnych datowany na XVIII/XIX w. znajdujących się w nawie (62 ławy) kościoła parafialnego pw. św. Ap. Piotra i Pawła w miejscowości Kąty Wrocławskie, gmina Kąty Wrocławskie, powiat wrocławski	Renowacja ław kościelnych w nawie kościoła pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich	50.000,00
			RAZEM	**100.000,00**
2024				
1	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Filomeny w Gniechowicach	Zabytkowe elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. św. Filomeny – Ołtarz pw. św. Dominika	Prace konserwatorsko-restauratorskie wyposażenia kościoła pw. św. Filomeny w Gniechowicach, etap VI – ołtarz pw. św. Dominika	40.000,00
2	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich	Obraz „Trójca Święta” – barok/neogotyk (rama), ok. 1730 r. /ok. 1890 r., warsztat śląski, firma K. Buhla z Wrocławia; olej, płótno, drewno snycerowane, złocenia, wym. ok. 170 x 125 cm	Konserwacja barokowego obrazu „Trójca Święta” z prezbiterium kościoła parafialnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich	10.368,00
			RAZEM	**50.368,00**
			ŁĄCZNIE	**150.368,00**

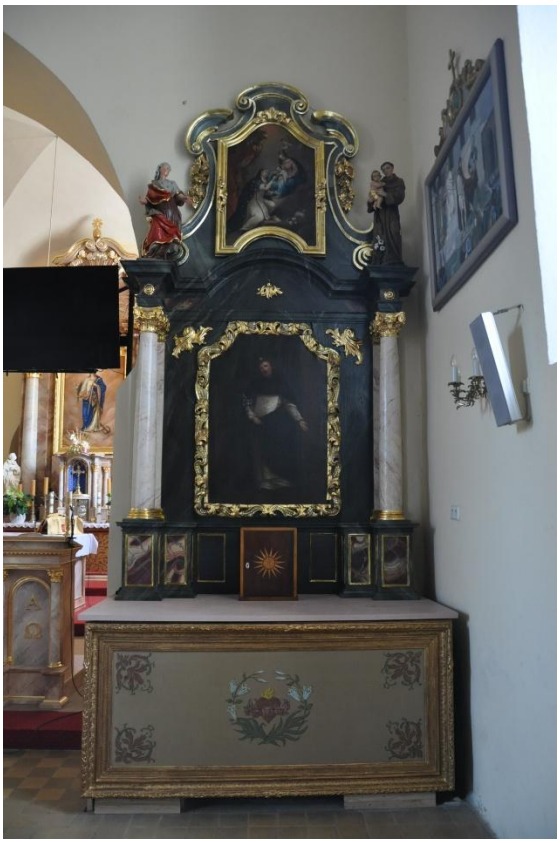
Powyższe środki finansowe zostały w całości wykorzystane i rozliczone.

Efekty części zrealizowanych zadań z dofinansowaniem Powiatu Wrocławskiego prezentują poniższe zdjęcia pozyskane w ramach sprawozdań ze zrealizowanych zadań:

2024 r. - Prace konserwatorsko-restauratorskie wyposażenia kościoła pw. św. Filomeny w Gniechowicach – etap VI ołtarz pw. św. Dominika

przed

po

przed

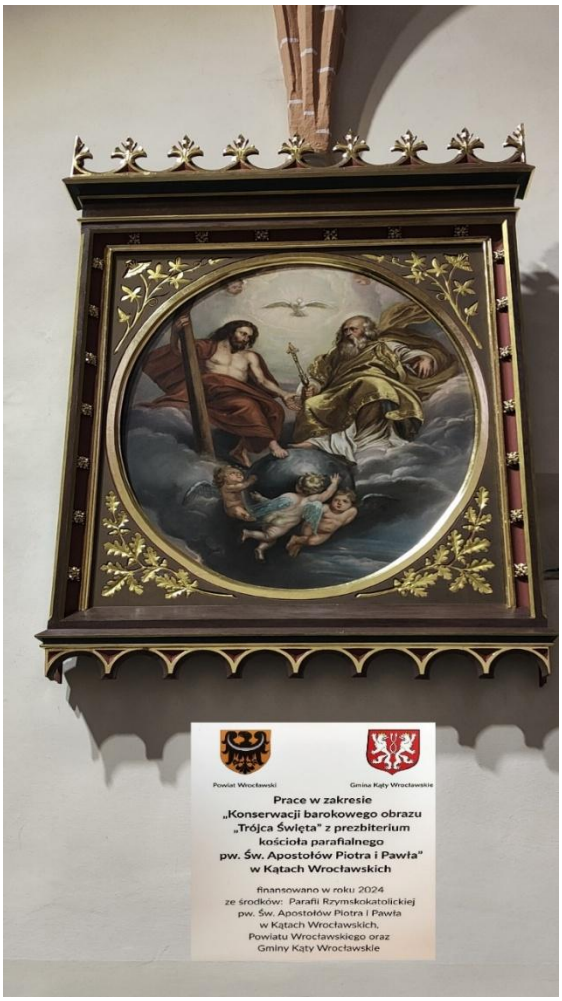

po

2024 r. - Konserwacja barokowego obrazu „Trójca Święta” z prezbiterium kościoła parafialnego pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich

przed

po

2025 r. - Renowacja ław kościelnych w nawie kościoła pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich

2025 r. - Konserwacja estetyczna ołtarza głównego z 1700r. z obrazem Wniebowstąpienia Pana Jezusa

Zgodnie z przyjętymi przez Radę Powiatu Wrocławskiego zasadami udzielania dotacji w roku 2025 przeprowadzono również nabór wniosków o dotacje na rok 2026. Przeznaczono na ten cel środki w wysokości **150.000,00 zł**. Wpłynęły **3** wnioski. Umowy z Beneficjentami zostały zawarte w roku udzielania dotacji zgodnie z wykazem w poniższej tabeli:

DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU POWIATU WROCŁAWSKIEGO na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków przyznane i udzielone w roku 2026				
L.p.	Podmiot otrzymujący dotację	Nazwa zabytku	Nazwa zadania objętego dotacją	Przyznana dotacja (w zł)
2026				
1	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Filomeny w Gniechowicach	Zespół 26 ław kościelnych, datowanych na ok. 1864r., stanowiących elementy wyposażenia kościoła paraf. pw. św. Filomeny w miejscowości Gniechowice, gm. Kąty Wrocławskie, powiat wrocławski	Prace konserwatorsko-restauratorskie wyposażenia kościoła pw. św. Filomeny w Gniechowicach – ławy kościelne, etap II	50.000,00
2	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich	Sakramentarium – gotyk; ok. 1500 r.; warsztat śląski; piaskowiec, żelazo kute; wys. 290 cm	Konserwacja techniczna i estetyczna gotyckiego, XV wiecznego, piaskowcowego sakramentarium	50.000,00
3	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa w Jaszkotlu	Konfesjonał – barok; 1 ćw. XVIII w.; warsztat śląski; drewno snycerowane, kamień, marmur	Konserwacja i restauracja konfesjonału wraz z przynależnym wystrojem malarskim, rzeźbiarskim, snycerskim i sztukatorskim oraz elementami metalowymi	50.000,00
			RAZEM	**150.000,00**

Ponadto, w związku z uchwałą Nr XXXIV/401/23 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 20 grudnia 2023 r. *w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ)* oraz wcześniejszymi staraniami podjętymi przez Powiat pozyskano dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ) Edycja 1 ustanowionego Uchwałą Rady Ministrów nr 323/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. zewnętrznych środków finansowych na zabytki będące w posiadaniu podmiotów innych niż Powiat. Pozyskano środki na realizację zadania dla prowadzonego Powiatowego Centrum Usług Społecznych w Kątach Wrocławskich na zadanie: „Renowacja zabytkowego budynku nr 2 w Powiatowym Centrum Usług Społecznych im. Jana Pawła II w Kątach Wrocławskich".

W latach 2024-2025 Powiat Wrocławski również pozyskał środki zewnętrzne w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (RPOZ) Edycja 2. Spośród zgłoszonych 7 wniosków, 2 zostały wybrane do dofinansowania i ostatecznie Powiat pozyskał dofinansowanie i zrealizował dwa projekty: „Remont blaszanego pokrycia dachów korpusu i hełmu wieży kościoła pw. Matki Bożej Bolesnej w Łozinie. Remont pokrycia prezbiterium. Etap I" oraz „Remont konserwatorski elewacji kościoła parafialnego: wieża kościelna, ściana północna i zachodnia I etap w Kościele Parafialnym w Ratowicach".

Obiekt zabytkowy	Nazwa zadania	Finansowanie (w zł)
w Edycji 1		
Powiatowe Centrum Usług Społecznych im. św. Jana Pawła II w Kątach Wrocławskich	Renowacja zabytkowego budynku nr 2 w Powiatowym Centrum Usług Społecznych im. Jana Pawła II w Kątach Wrocławskich – etap 1	Wartość projektu – 488.310,00 zł Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (98%) – 478.543,80 zł Wkład własny (2%) – 9.766,20 zł
w Edycji 2		
Kościół Rzymskokatolicki pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny Bolesnej w Łozinie	Remont blaszanego pokrycia dachów korpusu i hełmu wieży kościoła pw. Matki Bożej Bolesnej w Łozinie. Remont pokrycia prezbiterium. Etap I	Wartość projektu – 458.790,00 zł Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (98%) – 449.614,20 zł Wkład własny (2%) – 9.175,80 zł
Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. św. Antoniego w Ratowicach	Remont konserwatorski elewacji kościoła parafialnego: wieża kościelna, ściana północna i zachodnia I etap w Kościele Parafialnym w Ratowicach	Wartość projektu – 399.400,68 zł Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (96%) – 383.105,13 zł Wkład własny (4%) – 16.295,55 zł

2) Zapoznawanie właścicieli obiektów zabytkowych z możliwościami uzyskania dotacji i środków pozabudżetowych na zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami poprzez bieżące zamieszczanie na stronie internetowej powiatu dostępnych samorządowi informacji dotyczących pozyskania zewnętrznych środków finansowych na zabezpieczenie i remont tych obiektów.

Na stronie powiatu zarówno w 2024 jak i w 2025 roku zamieszczano informacje dotyczące możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych na zabezpieczenie i remont obiektów zabytkowych, w tym o dotacjach na ochronę zabytków i ogłoszonych naborach wniosków o udzielenie dotacji na ten cel. Informowano także o możliwości ustanowienia społecznych opiekunów zabytków.

Publikowano ogłoszenie o naborze wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej/gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Wybrane informacje były zamieszczane kilkukrotnie.

4. Zwiększenie zdolności powiatu do efektywnej ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

1) Tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami poprzez udział pracowników Starostwa Powiatowego w szkoleniach w tym zakresie.

W okresie sprawozdawczym pracownicy nie brali udziału w szkoleniach z uwagi na ich brak w przedmiotowym zakresie.

IV. Realizacja priorytetu II - Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym Powiatu Wrocławskiego

1. Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

1) Wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, przewodników), poświęconych dziedzictwu kulturowemu, przyrodniczemu i historii powiatu.

Działania nakierowane na upowszechnianie i popularyzację wiedzy o dziedzictwie kulturowym Powiatu Wrocławskiego poprzez wydawanie i wspieranie publikacji:

- Przewodnik promujący lokalne zasoby krajobrazowe i przyrodnicze pt. „Wędrownik po powiecie wrocławskim" – Stowarzyszenie Podróżników TUiTAM– 16.800 zł (2024), 33.500 zł (2025);
- Mapka pn. „Atrakcje Powiatu Wrocławskiego" – 5.000 zł (2024);
- „Turystyczny przewodnik po powiecie wrocławskim dla rodziców" (2025);
- Przygotowanie cyklu podcastów i ebooka „Opowieści ukryte w herbach" przybliżających temat herbów rodowych z terenu powiatu, legend herbowych oraz zabytków powiatu – Stowarzyszenie Podróżników TUiTAM – 12.000 zł (2025);
- Opracowania promujące potencjał turystyczny powiatu, m.in.: „Przewodnik rodzinny Powiatu Wrocławskiego", Przewodnik rowerowy po powiecie wrocławskim, folder „Atrakcje Powiatu Wrocławskiego", „Atrakcje turystyczne Powiatu Wrocławskiego", „Przewodnik po powiecie", „4 Pory Roku na Ślęży - skarby kultury i przyrody", publikacje: „O czym szumią drzewa", „Podróż do przeszłości. Powiat wrocławski na dawnych pocztówkach", „Tropem naszego dziedzictwa" (2024, 2025).

Ponadto:

- Produkcja multimedialnego spotu promocyjnego przez Fundację Ogrody Edukacyjne w ramach powierzonego zadania publicznego pn. „Kronikarze na szlakach Ślęży – kampania promująca Powiat Wrocławski" – 10.000 zł (2025);
- Promowanie Przewodnika rowerowego ze zdjęciami części obiektów zabytkowych i mapą turystyczną powiatu wrocławskiego oraz aplikacji wroSIP zawierającej opracowane trasy rowerowe, które wzbogacone zostały opisami atrakcji turystycznych i historią obiektów zabytkowych – przewodnik udostępniony na stronie internetowej od 2022 r.

2) Popularyzacja wybitnych postaci historycznych związanych z powiatem.

W ramach działań nakierowanych na popularyzację wiedzy o postaciach historycznych związanych z powiatem, lub z elementami popularyzacji tej wiedzy:

- udostępniano na stronie Powiatu cykl artykułów pn. „Wędrownik po powiecie wrocławskim – fakty, mity, osobliwości, tajemnice”, na które składają się autorskie zdjęcia i teksty promujące walory turystyczne, dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu wrocławskiego, w tym także historie o postaciach historycznych związanych z powiatem – 14.000 zł (2024), 22.960 zł (2025);
- przeprowadzono Konkursy Wiedzy o Powiecie Wrocławskim, których zakres tematyczny objął oprócz ogólnej wiedzy na temat warunków przyrodniczych, walorów turystycznych, także historię oraz upowszechnienie wiedzy na temat zabytków i ich ochrony. Wśród pytań konkursowych znalazły się także zagadnienia dot. postaci historycznych – 17 500,00 zł (2024), 20.500 zł (2025);
- Przyznano dotacje na realizację zadania dotyczącego cyklu podcastów pn. „To dopiero historia… - herstorie z powiatu wrocławskiego” ukazujące ciekawe historie kobiet związanych z terenem powiatu wrocławskiego, ich życie, osiągnięcia i twórczość oraz rolę w lokalnej historii, kulturze i sztuce – Stowarzyszenie Podróżników TUiTAM – 12.000 zł (2024).

Ponadto opracowania/materiały promujące potencjał turystyczny powiatu, zawierały również informacje o postaciach historycznych, m.in. „Przewodnik rodzinny Powiatu Wrocławskiego, Przewodnik rowerowy po powiecie wrocławskim, folder „Atrakcje Powiatu Wrocławskiego”, „Atrakcje turystyczne Powiatu Wrocławskiego”, Przewodnik po powiecie, „4 Pory Roku na Ślęży - skarby kultury i przyrody”, publikacje: „O czym szumią drzewa” „Podróż do przeszłości. Powiat wrocławski na dawnych pocztówkach”, „Tropem naszego dziedzictwa” (2024, 2025), a także w udostępnianych opracowaniach czy materiałach promujących potencjał turystyczny powiatu, m.in. w publikacjach „Wędrownik po powiecie wrocławskim – wydawnictwo”, „Turystyczny przewodnik po powiecie wrocławskim dla rodziców” (2025).

2. Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym powiatu

Zadanie było realizowane w dwóch przyjętych programem obszarach:

1) Współorganizacja i dotowanie imprez i wydarzeń kulturalnych o charakterze ponadgminnym, w szczególności zorganizowanych w obiektach zabytkowych, kultywujących tradycję i budujących tożsamość lokalną.

2) Organizowanie i wspieranie organizacji konkursów, wystaw, imprez, kiermaszów, rajdów i festynów o charakterze ponadgminnym, popularyzujących poszanowanie dziedzictwa kulturowego.

Współorganizowano i dotowano imprezy i wydarzenia kulturalne o charakterze ponadgminnym, w szczególności odbywające się w obiektach zabytkowych, kultywujących tradycję i budujących tożsamość lokalną. Podejmowano także działania mające na celu organizację i wspieranie organizacji konkursów, wystaw, imprez, kiermaszów, rajdów i festynów o charakterze ponadgminnym, popularyzujących poszanowanie dziedzictwa kulturowego.

Działania te miały zarówno wymiar finansowy (udzielone dotacje), jak i bezkosztowy (w ramach pracy pracowników Starostwa realizowanej we współpracy z innymi podmiotami).

Corocznie w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Powiat zleca realizację zadań publicznych w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, a także turystyki i krajoznawstwa. Podmioty otrzymujące dotacje promują i realizują inicjatywy kulturalne oraz przedsięwzięcia artystyczne i kulturalne. Środkami publicznymi powiatu wspierane są imprezy o charakterze powiatowym mające istotne znaczenie dla kultury i tradycji Powiatu, jak również akcje promujące dziedzictwo kulturowe regionu, rozwijające zainteresowanie kulturą regionu m.in. poprzez organizację koncertów, przeglądów czy festiwali.

Odbywały się również liczne wydarzenia objęte Honorowym Patronatem Starosty Powiatu Wrocławskiego.

Zrealizowane zadania w ramach dwóch powyższych obszarów:

Zadanie/wydarzenie	Środki finansowe (w zł)
W roku 2025 i 2024	
2 Konkursy Wiedzy o Powiecie Wrocławskim organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Podróżników TUiTAM, których zakres tematyczny obejmował ogólną wiedzę o warunkach przyrodniczych i walorach turystycznych, a także wiedzę na temat historii zabytków i ich ochrony. Zwieńczeniem konkursu była możliwość poznawania walorów powiatu oraz świadectwa historii wspólnej dla narodu i społeczności lokalnych w naturalnym otoczeniu poprzez wycieczkę krajoznawczo – turystyczną	2024: 17.500 2025: 20.500
„Regionalne tradycje związane z obchodzeniem Andrzejek oraz Świąt Bożego Narodzenia" – coroczne wydarzenia organizowane przez Stowarzyszenie Krzyś – Byś Kolorowo Żył kultywujące lokalne tradycje i obyczaje oraz budujące tożsamość lokalną	2024: 7.000 2025: 9.000
Pikniki edukacyjne oraz Dzień Otwartych Drzwi w Powiatowym Zespole Szkół Nr 1 w Krzyżowicach promujące bazę dydaktyczną szkoły, proponowane w szkole kierunki kształcenia oraz zabytkowy zespół parkowo-pałacowy	-
W roku 2024	
Wydarzenie społeczno-kulturalne pn. „III Festiwal Muzyczny Powiatu Wrocławskiego" zorganizowane przez Stowarzyszenie Operetka Wrocławska, część koncertów w ramach projektu odbywała się w zabytkowych obiektach sakralnych	88.000
Koncerty Stowarzyszenia Operetka Wrocławska prezentujące tradycyjne kolędy i pastorałki stanowiące polskie dziedzictwo kulturowe i odbywające się m.in. w zabytkowych kościołach powiatu	23.000
Projekt „Lato z Muzyką w Dolnośląskiej Perle Manieryzmu. Koncerty Powiatu Wrocławskiego" – organizowane w Żórawinie przy Kościele pw. Św. Trójcy	10.000
„Jarmark Wielkanocny z Barankiem Jordanowskim" zorganizowany przez Klub Seniora - Młodzi Duchem mający swoje miejsce w budowaniu lokalnej tożsamości	9.900
„Tradycje i Historia - pikniki rodzinne" zorganizowane przy zabytkowej leśniczówce w Kamionnej w Kątach Wrocławskich	9.000
„Powitanie Jesieni z seniorami" wydarzenia zorganizowane przez Fundację Byś Kolorowo Żył kultywujące lokalne tradycje i obyczaje oraz budujące tożsamość lokalną	7.100
„Z Pawłowa do Smolca. Historia nieopowiedziana – ciągle widzę ich twarze" spotkanie dotyczące historii regionu zorganizowane przez Fundację Smolec	3.000

Spotkanie plenerowe pt. „Biesiadna Potańcówka” zorganizowane przez Powiatowy Klub Seniora na terenie kompleksu budynków zabytkowych Powiatowego Centrum Usług Społecznych w Kątach Wrocławskich	-
W roku 2025	
„Turniej wojów piastowskich” przygotowany przez Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila i zorganizowany pod Ślężą w gminie Sobótka	15.000
Projekt pn. „Opowieści ukryte w herbach” zrealizowany przez Stowarzyszenie Podróżników „TUiTAM” – oprócz wspomnianych wyżej publikacji odbyło się spotkanie autorskie na temat herbów z terenu powiatu, legend herbowych i zabytków powiatu	12.000
„Promocja turystyki historycznej poprzez organizację warsztatów edukacyjnych na Pikniku Historycznym w Grodzisku w Łozinie” realizowane przez Stowarzyszenie Krzewienia Rękodzieła Artystycznego Mistrzów	10.000
„Rowerem poznajemy atrakcje turystyczne i krajoznawcze Powiatu Wrocławskiego” realizowane przez Stowarzyszenie Światło – Otwarci na przyszłość Wartość zadania 9 900 zł	9.900
„Dolnośląskie szlaki historii – aktywizacja seniorów poprzez turystykę kulturową” realizowane przez Stowarzyszenie Aktywny Senior	9.195
„Powitanie Jesieni z seniorami” zorganizowane przez Stowarzyszenie – Oddział Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Kątach Wrocławskich jako kontynuacja spotkań kultywujących lokalne tradycje i obyczaje	9.000
Zorganizowanie przez Towarzystwo Przyjaciół Ratowic 2 jednodniowych wyjazdów turystyczno-rekreacyjnych dla mieszkańców Gmin Czernica i Długołęka: a) wyjazd do Muzeum Motoryzacji Wena w Oławie – kolekcja samochodów z różnych epok, b) wyjazd do Zamku Topacz – Park Iluminacji – trasa oparta na motywie „Alicji w Krainie Czarów” – na ścieżce rozmieszczono ponad 200 instalacji świetlnych, punkty interaktywne oraz multimedialne	4.700
Wydarzenie pn. „Rejza Husycka. Dzień Dziecka w Kamionnej” w zabytkowej leśniczówce w Kamionnej, objęte Honorowym Patronatem Starosty PW	-
Spotkanie plenerowe pt. „Pożegnanie lata” zorganizowane przez Powiatowy Kluby Seniora w Kątach Wrocławskich na terenie kompleksu budynków zabytkowych Powiatowego Centrum Usług Społecznych w Kątach Wrocławskich	-
Młodzieży Ośrodek Wychowawczy w Sobótce otrzymał tytuł „Ambasadora Regionu”, uczestnicząc w Ogólnopolskim Projekcie "Podróże po Polsce", w którym zajął zaszczytne I miejsce. W edycji programu promowano lokalne dziedzictwo, kulturę i tożsamość regionalną	-
Wydarzenie pt. „Sobótka oczami Edyty Stein” w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Sobótce. Edyta Stein, która przebywała w Sobótce w sierpniu 1927 roku, poświęcała się wtedy pracy naukowej. W ramach wydarzenia odbył się wernisaż wystawy „Edyta Stein wpisana we Wrocław” oraz prelekcja na temat miejsc pamięci Edyty Stein we Wrocławiu i w Europie. Prelekcję wygłosił dr Marek Kosendiak, stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach projektu „Edyta Stein – Gwiazda Europy”. Projekt ten był realizowany w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Współorganizatorami wydarzenia w Sobótce było Muzeum Ślężańskie im. St. Dunajewskiego w Sobótce oraz Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Sobótce. Uczennice wykonały plakaty i przeczytały fragmenty tekstów napisanych przez bohaterkę spotkania. Powstało także specjalne wydanie gazetki ośrodkowej Nasze Sprawy.	-

3) Propagowanie dobrych praktyk konserwatorskich.

Na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego oraz w Biuletynie informacji Publicznej (m. in. w Raportach o Stanie Powiatu Wrocławskiego za rok 2024 i 2025) zamieszczano informacje na temat zabytków Powiatu Wrocławskiego oraz o zrealizowanych i planowanych pracach w kierunku poprawy stanu technicznego zabytków.

Ponadto na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego udostępniane są informacje o naborach wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach, publikowane i ponawiane kilkukrotnie w okresie naboru w celu dotarcia do jak najszerszego grona potencjalnych wnioskodawców, zachęcenia właścicieli zabytków do podejmowania działań na rzecz ich ochrony i zachowania oraz upowszechniania dobrych praktyk w zakresie opieki konserwatorskiej. Zamieszczano również wykaz udzielonych dotacji na ww. prace przy zabytkach z podziałem na lata. Wykaz zawiera wszystkie zrealizowane zadania obejmujące prace konserwatorskie i restauratorskie, dzięki wsparciu Powiatu Wrocławskiego. To pokazuje jak ważne jest wspieranie właścicieli zabytków z terenu powiatu i promowanie przeprowadzanych prac w celu zachowania tego elementu dziedzictwa kulturowego w jak najlepszym stanie.

3. Wspieranie rozwoju turystyki

1) Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rozwoju turystyki w powiecie.

W okresie sprawozdawczym przede wszystkim współpracowano z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwoju turystyki w powiecie poprzez współorganizację konkursów, warsztatów i innych wydarzeń promujących Powiat Wrocławski, m.in. w ramach udzielanych dotacji oraz Honorowego Patronatu Starosty Powiatu Wrocławskiego, w tym:
– Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Żórawinie – „Lato z Muzyką w Dolnośląskiej Perle Manieryzmu. Koncerty Powiatu Wrocławskiego" organizowane w Żórawinie przy Kościele pw. Św. Trójcy – 10.000 zł (2024);
– Konkursy Wiedzy o Powiecie Wrocławskim, realizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem podróżników TUiTAM, których zakres tematyczny objął oprócz ogólnej wiedzy na temat warunków przyrodniczych, walorów turystycznych, także historię oraz upowszechnienie wiedzy na temat zabytków i ich ochrony. Zwieńczeniem konkursu była możliwość poznawania walorów powiatu oraz świadectwa historii wspólnej dla narodu i społeczności lokalnych w naturalnym otoczeniu - poprzez wycieczkę krajoznawczo – turystyczną –(2024: 17.500,00 zł; 2025: 20.500 zł);
– Stowarzyszenie Dobra Łąka – „Pradawne i współczesne skarby Powiatu Wrocławskiego - cykl warsztatów promujących regionalne produkty kulinarne oraz bogactwo geologiczne Powiatu Wrocławskiego" – 28.300 zł (2024);
– Fundacja Dziedzictwa Kulturowego Leśniczówka Kamionna – „Rejza Husycka. Dzień Dziecka w Kamionnej" w zabytkowej leśniczówce w Kamionnej (przekazanie 6 zestawów pakietów prezentowych w ramach Honorowego Patronatu Starosty PW, 2025);
– Fundacja Ogrody Edukacyjne – pn. „Kronikarze na szlakach Ślęży – kampania promująca Powiat Wrocławski", produkcja multimedialnego spotu promocyjnego – 10.000 zł (2025);
– Stowarzyszenie Krzewienia Rękodzieła Artystycznego Mistrzów – „Promocja turystyki historycznej poprzez organizację warsztatów edukacyjnych na Pikniku Historycznym w Grodzisku w Łozinie" – 10.000 zł (2025);
– Stowarzyszenie Światło – Otwarci na przyszłość – „Rowerem poznajemy atrakcje turystyczne i krajoznawcze Powiatu Wrocławskiego" – 9.900 zł (2025);
– Towarzystwo Przyjaciół Ratowic – 2 jednodniowe wyjazdy turystyczno-rekreacyjne dla mieszkańców Gmin Czernica i Długołęka:
a) wyjazd do Muzeum Motoryzacji Wena w Oławie – kolekcja samochodów z różnych epok.

b) wyjazd do Zamku Topacz – Park Iluminacji – trasa oparta na motywie „Alicji w Krainie Czarów" – na ścieżce rozmieszczono ponad 200 instalacji świetlnych, punkty interaktywne oraz multimedialne – 4.700 zł (2025);
– Stowarzyszenie Aktywny Senior – „Dolnośląskie szlaki historii – aktywizacja seniorów poprzez turystykę kulturową" – 9.195 zł (2025).

2) Zamieszczanie na stronie internetowej powiatu informacji o walorach turystycznych powiatu.

Na stronie internetowej powiatu znajduje się zakładka TURYSTYKA, gdzie prezentowane są m.in. ranking obiektów turystycznych powiatu, biblioteczka powiatu oraz rowerowe trasy turystyczne. Ponadto w okresie sprawozdawczym na stronie zamieszczane były informacje o walorach turystycznych powiatu.

W latach 2024 – 2025 udostępniano informacje promujące walory turystyczne na stronie Powiatu Wrocławskiego równolegle do podejmowanych działań. Na bieżąco prowadzona była polityka informacyjno-promocyjna na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Powiatu Wrocławskiego oraz w mediach tradycyjnych (prasa, radio, telewizja). Powstały artykuły udokumentowane zdjęciami, dotyczące poszczególnych wydarzeń odbywających się na terenie powiatu. W okresie sprawozdawczym zamieszczano również informacje dotyczące:

- kontynuacji cyklu w formie autorskich zdjęć i tekstów pn. „Wędrownik po powiecie wrocławskim – fakty, mity, osobliwości, tajemnice", na który składają się teksty autorskie promujące walory turystyczne, dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu wrocławskiego;
- bieżących informacji przekazywanych z innych Wydziałów Starostwa Powiatowego we Wrocławiu w zakresie promocji turystyki;
- wybranych bieżących informacji przekazywanych z podmiotów w zakresie promocji turystyki;
- Przewodnika rowerowego ze zdjęciami i mapą turystyczną Powiatu Wrocławskiego oraz jego opracowania graficznego i danych zawartych w aplikacji wroSIP.
  Przewodnik zawiera opracowanie tras rowerowych, które oprócz propozycji trasy wzbogacone zostały ciekawymi opisami atrakcji turystycznych, historią obiektów zabytkowych wraz ze zdjęciami niektórych miejsc. Przewodnik znajduje się na stronie Powiatu Wrocławskiego.

3) Promowanie istniejących szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych.

Kładziono nacisk na promowanie turystyki rowerowej w mediach tradycyjnych, społecznościowych oraz na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego. Równolegle do podejmowanych działań w zakresie turystyki rowerowej na bieżąco prowadzona była polityka informacyjno-promocyjna na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Powiatu Wrocławskiego oraz w mediach tradycyjnych (prasa, radio, telewizja). Powstały artykuły dotyczące zarówno samych tras, jak i promujące poszczególne elementy i ich walory turystyczne (fanpage, mapa rowerowa i spoty), w tym:

- W ramach kontynuacji cyklu w formie autorskich zdjęć i napisania tekstów pn. „Wędrownik po powiecie wrocławskim – fakty, mity, osobliwości, tajemnice", na który składają się teksty autorskie promujące walory turystyczne, dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu wrocławskiego – 14 000 zł (2024), 22.960 zł (2025);

- kontynuacja promocji turystyki rowerowej na fanpage'u pn. „Powiat Wrocławski na rowerze i nie tylko", w którym każdorazowo w przy okazji opisu trasy wspominane były możliwe do odwiedzenia, m.in. obiekty sakralne, dworki, pałace czy skanseny. Dodawane zdjęcia przedstawiały nie tylko drogę przejazdu, ale również zasoby krajobrazowe i przyrodnicze czy zabytki. W postach opisane zostały ciekawostki związane z daną trasą;
- promowano na fanpage'u uczestnictwo w krajoznawczych wycieczkach rowerowych w ramach zadania powierzonego przez Powiat Wrocławski Stowarzyszeniu Światło – Otwarci na przyszłość – „Rowerem poznajemy atrakcje turystyczne i krajoznawcze Powiatu Wrocławskiego" – 9.900 zł (2025);
- udostępniono na stronie internetowej Przewodnik rowerowy zawierający zdjęcia i mapę turystyczną powiatu. Znajdują się w nim opracowane trasy, przedstawione atrakcje turystyczne ze zdjęciami części obiektów zabytkowych, historia odwiedzanych miejsc i obiektów zabytkowych. Opracowane trasy rowerowe, które wzbogacone zostały opisami atrakcji turystycznych i historią obiektów zabytkowych, udostępniono także w aplikacji wroSIP.

Upowszechniano zatem wiedzę o dziedzictwie kulturowym powiatu w tym szlakach turystycznych i ścieżkach rowerowych przy okazji kampanii promującej turystykę rowerową.

4) Uwzględnianie informacji o zabytkach w produktach turystycznych powiatu.

W okresie sprawozdawczym wydano i opublikowano liczne materiały promocyjne i informacyjne, w których uwzględniano informacje o zabytkach znajdujących się w granicach administracyjnych powiatu wrocławskiego.

Istotnym elementem była dystrybucja materiałów promocyjnych, w których znalazły się informacje z zakresu zabytków. Należą do nich publikacje wydawnicze promujące Powiat Wrocławski, w tym m.in.: lapbook „Wędrownik po powiecie wrocławskim" (2024: 16.800 zł; 2025: 33.500), mapka „Atrakcje Powiatu Wrocławskiego"(2024: 5.000 zł), „Przewodnik rodzinny Powiatu Wrocławskiego", „O czym szumią drzewa. Spacerkiem po powiecie" oraz „Podróż do przeszłości. Powiat Wrocławski na dawnych pocztówkach".

Ponadto w ramach realizacji zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym wydano publikacje zawierające informacje na temat dziedzictwa kulturowego Powiatu Wrocławskiego: Stowarzyszenie Podróżników „TUiTAM" – „Wędrownik po powiecie wrocławskim" – przewodnik promujący zasoby powiatu m.in. krajobrazowe i przyrodnicze oraz wykonano spot promocyjny pn. „Kronikarze na szlakach Ślęży – kampania promująca Powiat Wrocławski" we współpracy z Fundacją Ogrody Edukacyjne – 10.000 zł (2025). Przygotowano także ebook „Opowieści ukryte w herbach" przybliżający temat herbów rodowych z terenu powiatu, legend herbowych oraz zabytków powiatu – Stowarzyszenie Podróżników TUiTAM (2025: 12.000 zł).

Ciekawe informacje są także zamieszczone w wykonanym Przewodniku rowerowym, w którym przedstawiona jest historia obiektów zabytkowych wraz ze zdjęciami obiektów zabytkowych. Jest to skonsolidowana wiedza o zabytkach powiatu wrocławskiego, miejscach wartych odwiedzenia, pomnikach, muzeach itp.

4. Wykorzystanie nowoczesnych technologii do popularyzacji i promocji wiedzy o dziedzictwie kulturowym

1) Rozbudowanie strony internetowej powiatu o treści związane z zabytkami powiatu.

W okresie sprawozdawczym strona internetowa powiatu była na bieżąco rozbudowywana o treści związane z zabytkami powiatu. W ramach tych działań m.in.:

- w zakładce Aktualności oraz OCHRONA ZABYTKÓW zamieszczano m.in. informacje o naborach wniosków o udzielenie dotacji na zabytki;
- udostępniono „Sprawozdanie z Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022 – 2025” za lata 2022, 2023;
- udostępniano wiadomości na temat działań podejmowanych w zakresie renowacji, rewitalizacji, remontów zabytków przy okazji ciekawostek w formie autorskich zdjęć i tekstów w ramach cyklu artykułów pn. „Wędrownik po powiecie wrocławskim – fakty, mity, osobliwości, tajemnice”. Składają się na niego autorskie zdjęcia i teksty promujące walory turystyczne, dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu wrocławskiego;
- zamieszczano informacje o zasobach dziedzictwa kulturowego powiatu i tradycjach obchodzonych przez lokalną społeczność – informowano o organizowanych konkursach obejmujących swoją tematyką obszar dziedzictwa kulturowego, w tym:
  - Wieniec dożynkowy - kolejne edycje konkursu na „Najpiękniejszy, Tradycyjny Wieniec Dożynkowy Powiatu Wrocławskiego”,
  - „Konkursy na najpiękniejszą ozdobę bożonarodzeniową” – upowszechniające tradycje związane z obrzędami Świąt Bożego Narodzenia oraz promujące twórczość artystyczną i aktywność społeczną mieszkańców powiatu wrocławskiego,
  - Konkursy Wiedzy o Powiecie Wrocławskim, których zakres tematyczny objął oprócz ogólnej wiedzy na temat warunków przyrodniczych, walorów turystycznych, także historię oraz upowszechnienie wiedzy na temat zabytków i ich ochrony,
  - Kontynuowano w internetowym serwisie mapowym wroSIP (serwis.wrosip.pl) prezentację informacji o obiektach zabytkowych zlokalizowanych na terenie powiatu.

2) Zamieszczenie na stronie internetowej powiatu Programu Ochrony Zabytków Powiatu Wrocławskiego.

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025 przyjęty Uchwałą Nr XXV/292/22 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 14 czerwca 2022 r. zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej (15 czerwca 2022 r.) oraz na stronie internetowej powiatu w dedykowanej zakładce OCHRONA ZABYTKÓW (21 czerwca 2022 r.).

Natomiast w okresie sprawozdawczym zamieszczono Sprawozdanie z Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022-2025 za rok 2022 i 2023 w dniu 03.10.2024 r. na stronie internetowej w Aktualnościach i ww. zakładce oraz w dniu 04.10.2024 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Wrocławskiego.

3) Promocja na stronie internetowej powiatu dobrych praktyk w zakresie działań renowacyjnych, rewitalizacyjnych, remontowych zabytków.

Ponadto na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego udostępniane są informacje o naborach wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach, publikowane i ponawiane kilkukrotnie w okresie naboru w celu dotarcia do jak najszerszego grona potencjalnych wnioskodawców, zachęcenia właścicieli zabytków do podejmowania działań na rzecz ich ochrony i zachowania oraz upowszechniania dobrych praktyk w zakresie opieki konserwatorskiej.

W latach 2024 i 2025 zamieszczano także informacje na temat działań podejmowanych w zakresie renowacji, rewitalizacji, remontów zabytków przy okazji ciekawostek w formie autorskich zdjęć i tekstów pn. „Wędrownik po powiecie wrocławskim – fakty, mity, osobliwości, tajemnice”, na który składają się teksty autorskie promujące walory turystyczne, dziedzictwo kulturowe i zabytki powiatu wrocławskiego.

4) Zamieszczanie na stronie internetowej powiatu informacji o zasobach dziedzictwa kulturowego powiatu.

Informacje o zasobach dziedzictwa kulturowego powiatu, jak również o przyznanych dotacjach czy działaniach podejmowanych na rzecz ochrony zabytków na bieżąco zamieszczano na stronie internetowej Powiatu Wrocławskiego w Aktualnościach oraz w zakładce OCHRONA ZABYTKÓW, a także w Biuletynie Informacji Publicznej.

Ww. działania i informacje zostały opisane szerzej we wcześniejszej części sprawozdania.

V. Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz opieki i ochrony zabytków

Głównym elementem współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz opieki i ochrony zabytków była wymiana informacji na temat udzielonych przez podmioty publiczne dotacji na zabytki.

Zgodnie z wymogami art. 82 Ustawy podmioty publiczne udzielające dotacji na zabytki zobowiązane są do wzajemnego informowania się o udzielonych dotacjach. Ma to zasadnicze znaczenie z punktu widzenia dbałości o finanse publiczne, w tym eliminowania sytuacji podwójnego finansowania zadań. Powiat o udzielonych dotacjach informował Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz urzędy gmin, na terenie których znajdują się zabytki objęte dotacją powiatu.

Podobne informacje otrzymywano od tych samych podmiotów. Wykaz otrzymanych przez Powiat w okresie sprawozdawczym informacji o dotacjach udzielonych przez inne podmioty publiczne na rzecz poprawy stanu zabytków na terenie Powiatu przedstawia poniższa tabela:

DOTACJE CELOWE UDZIELONE PRZEZ INNE PODMIOTY PUBLICZNE na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Powiatu Wrocławskiego				
L. p.	Podmiot otrzymujący dotację	Nazwa zadania objętego dotacją	Podmiot udzielający dotacji	Udzielona dotacja (w zł)
2025 rok				
1	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Żórawinie	Żórawina, kościół pw. Św. Trójcy (XVI-XVII): Wykonanie izolacji przeciwwilgociowych ścian zewnętrznych oraz Konserwacja polichromii i monochromii wnętrza manierystycznego kościoła etap II	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	440.000,00
2	ECOINWEST Sp. z o. o.	Sobótka – Górka, Poaugustiański zespół klasztorno-rezydencjalny (XII w.) Ratownicze prace konstrukcyjne, budowlane i konserwatorskie wczesnośredniowiecznej i gotyckiej architektury	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	246.000,00
3	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Tyńcu nad Ślęzą	Tyniec nad Ślęzą, instrument organowy, koniec XIX w., konserwacja i restauracja instrumentu organowego zbudowanego dla Kościoła Parafialnego pw. św. Michała Archanioła	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	129.000,00
4	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Jordanowie Śląskim	Glinica, kościół p.w. Św. Antoniego Padewskiego i Św. Macieja (XV w.). Remont dachu kościoła – etap II	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	115.348,05
5	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Starym Zamku	Stary Zamek, kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika (XIII w.), Remont konserwatorski części elewacji wieży kościoła, Etap 5A – część górna elewacji południowej	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	90.000,00
6	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Jordanowie Śląskim	Glinica, kościół p.w. Św. Antoniego Padewskiego i Św. Macieja (XV w.). Remont dachu kościoła – etap II	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	80.000,00
7	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Łozinie	Konserwacja ołtarza głównego z kościoła par. pw. Wniebowzięcia NMP	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu	80.000,00
8	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Żórawinie	Żórawina, kościół pw. Św. Trójcy (XVI-XVII) Konserwacja polichromii i monochromii kruchty zachodniej	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	50.000,00
9	Gmina Sobótka	Konserwacja pomnika z figurą św. Jana Nepomucena przy ul. Komuny Paryskiej	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu	50.000,00

10	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Żórawinie	Konserwacja zworników sklepienia loży kolatorskiej w kościele pom. pw. Trójcy Świętej	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu	20.000,00
			RAZEM	**1.300.348,05**
2024 rok				
1	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Świętej Katarzynie	Święta Katarzyna, kościół pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej (XIII w.): prace konserwatorskie i restauratorskie wschodniej elewacji ceglanej wieży oraz remont dachu wieży	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	586.915,76
2	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w Żórawinie	Żórawina, kościół pw. Św. Trójcy (XVI-XVII): wykonanie izolacji przeciwwilgociowych ścian zewnętrznych oraz konserwacja polichromii i monochromii wnętrza manierystycznego kościoła – etap I	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	500.000,00
3	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Biskupa i Męczennika w Bukowie	Roboty budowlane na zabytkowej (nr w rejestrze A/1231/1673) wieży kościoła pw. św. Anny w Domanicach, 55-041 Domanice, gmina Mietków	Rządowy Program Odbudowy Zabytków Urząd Gminy Mietków	495.000,00 (485.100,00 9.900,00)
4	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba Apostoła w Sobótce	Sobótka, kościół pw. św. Anny, (XIV w.): remont dachu z wymianą pokrycia – nakaz PINB – kontynuacja prac	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	387.000,00
5	ECOINWEST Sp. z o. o.	Sobótka – Górka, Poaugustiański zespół klasztorno-rezydencjalny (XII w.): ratownicze prace konstrukcyjne i budowlano-konserwatorskie romańskiej kaplicy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	160.000,00
6	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Maniowie Wielkim	Fumigacja (zwalczanie szkodników drewna) kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Maniowie Wielkim	Rządowy Program Odbudowy Zabytków Urząd Gminy Mietków	136.000,00 (133.280,00 2.720,00)
7	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Łozinie	Konserwacja ołtarza głównego z kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu	80.000,00
8	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Maniowie Wielkim	Konserwacja rzeźby Piety przy bramie muru okalającego kościół filialny pw. św. Stanisława Biskupa	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu	63.000,00
			RAZEM	**2.407.915,76**
			ŁĄCZNIE	**3.708.263,81**

VI. PODSUMOWANIE

Niniejsze sprawozdanie z realizacji „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wrocławskiego na lata 2022 – 2025” jest sprawozdaniem obejmującym okres 2 lat objętych Programem tj. rok 2024 i 2025. Wypełnia tym samym przede wszystkim wymóg Ustawy w tym zakresie. Uwzględnia szereg spraw i zagadnień dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, które zostały szczegółowo opisane w Programie.

Podejmowane przez Powiat, a wskazane w treści niniejszego sprawozdania, liczne i zróżnicowane działania finansowe, a także bezkosztowe, promocyjne, edukacyjne oraz te o charakterze informacyjnym, gwarantują efekt w postaci wzrostu zainteresowania kulturą regionu, a same obiekty zabytkowe, poprzez działania na rzecz poprawy ich stanu technicznego i wizualnego, tym lepiej będą dawały widoczne świadectwo bogatej historii Powiatu Wrocławskiego.

Przedstawione w sprawozdaniu działania na rzecz zabytków są wyrazem świadomego podejścia do lokalnego i regionalnego dziedzictwa kulturowego i poszanowania jego znaczenia.

W okresie sprawozdawczym podejmowano inicjatywy służące realizacji założeń Programu, obejmujące kluczowe obszary w nim wskazane.

Realizowano również zadania nakierowane na ochronę i opiekę nad zabytkami wykraczające poza ramy przyjęte Programem w tym np. wykorzystano istniejące możliwości pozyskania środków finansowych z programów rządowych.

Dotychczasowe działania potwierdzają, że ochrona i opieka nad zabytkami stanowią istotny element działalności Powiatu Wrocławskiego, a konsekwentna realizacja przyjętych zadań, przy jednoczesnym wykorzystywaniu nowych możliwości działania i finansowania, sprzyja zachowaniu dziedzictwa kulturowego regionu dla przyszłych pokoleń.